

FÜGGELÉK

I. Tanulmány

1) **„Y.M.C.A.”** (15. oldal) = Keresztény Ifjak Egyesülete

2) **„Isten örökségén”** (22. oldal) 1 Péter 5: 3–ban a King James és a Káldi féle fordítások szerint, de: **„rájuk bízottakon”** az MBT. és a C.rev. szerint, ez a görög **„kléron”** szóból származik; „akik kijutottak” ti. a gyülekezet egy-egy irányító szolgájának; a „rájuk bízottak” (Károli: „gyülekezetek”); mindenesetre figyelemreméltó, hogy jelentésének iránya éppen ellenkezője a későbbinek, amelyet a mai „klérus” szó őriz. (Újszövetségi görög-magyar szótár)

3) **DISPENSATION** (24. oldal, lábjegyzék) szó jelentése: *elrendezés, rendelés, gondviselés, felmentés...*

A **diszpenzáció** - szó az Efézus 1:10–ben lévő („**dispensation of the fulness of times**”=„**idők teljességének rendje**”) kifejezésből származik, az angol, King James féle fordítás szerint. Ez a görög **„oikonomia”** szónak fordítása, aminek jelentése: **elrendezés, terv, adminisztráció.**

E kifejezést (mely a 24, 65, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 96, 98, 129, 135, 145, 219, 220..., 318 oldalakon fordul elő) helyenként fordítatlanul hagytuk, máshol **korszak** vagy, **elrendezés** szavakkal fordítjuk a szövegösszefüggésre való tekintettel.

VI. Tanulmány

1) **Fatalizmus** (96. oldal) = végzetben való hit, végzetelvűség

2) Árminiánizmus (96. oldal) – alapítója Jakob Arminius (1560-1609), hollandiai hittanár, aki a predestináció tanának mérsékléséért küzdött.

VII. Tanulmány

1) intuíció (122. oldal) = ösztönös *felismerés*

X. Tanulmány

1) (178. oldal) A Zsidók 2:16 - King James féle fordítása alapján; de más fordítás nem igazolja ezt a gondolatot, nem az angyalok természetére utal, hanem az ő „felkarolásukra”.

XIII. Tanulmány

1) (258. oldal) A sorrend fordított, a III. Kötet (C.), 77. oldalán: előbb a Nyugatrómai Birodalom (vagyis a Keleti Exarchátus), majd a Herulok, és utánuk a keleti gótok.

A **Herulok** (Heruli, Eruli) a keleti germán népek egyike volt a 3.-6. században. Először a 3. század közepén kerültek be a történelembe, mint könnyű fegyverzetű zsoldosok fordulnak elő az Al-Duna mentén, Claudius Gothicus és Gallenius császárok korában. A gótok szövetséget kötöttek velük, majd Hermanarich vezetése alatt legyőzték őket. Kalandos kor következett: a herulok a Rajna mellett tanyáztak, mint a rómaiak szövetségesei tengerre szálltak, végül pedig a hunokhoz csatlakoztak. Így vándoroltak addig, míg védő uruk, Odoaker, „a herul”, Kr. u. 476-ban a Nyugatrómai Birodalmat megdöntve, Itália királya nem lett. Ekkor a birodalom romjain egy időre a herulok ragadták magukhoz a hegemoniát több germán törzs felett, amelyek közül később a longobárdok fellázkodtak és a herulokat szétszórták. Egy részük Pannoniába szorult és 512-ben meghódolt a kelet-rómaiaknak. Ezután a herulok megoszlottak: egy részük a Keletrómai Birodalom ellen küzdött, egy másik rész Flavius Belisarius vezetése alatt mellette. (Wikipédia)

XIV. Tanulmány

1) Isten Ország (273. oldal) a gr. *basileia* szónak fordítása, melyet pontosabban a **királyság** szó fejez ki.

2) Tyropoeon völgy (301. oldal) – Iosephus által használt megnevezés jelentése „Sajtkészítők völgye”, más néven Középvölgy, a Kidron és a Hinnom völgyekhez hasonlóan, egy durva szakadék volt, amely elkülönítette a Mória hegyét (Keleti hegyet) a Sion-hegyétől (Nyugati hegytől). Még hidakat is építettek a két hegy közötti távolság áthidalására. A völgyet gyakorlatias célból szándékosan feltöltötték Ezékiás napjaiban, majd évszázadok során a Jeruzsálem lerombolásából és újjáépítéséből származó törmelékkel teljesen feltelt... A Középvölgy a Templom-hegy nyugati fala mentén fut, ahogy a Kidron-völgy a Templom-hegy keleti fala mentén...

3) Vallásunk (301. oldal) Zsidók 3: 1-ben található kifejezés a görög *omologia*, azaz: vallomás, valamihez való tartozás megvallása, hitvallás; a VI. Kötet (F.) 125. oldalán, és a II. Kötet (B.) 208. oldalán **papi rendnek** értelmezi. – *f.m.*

4) Rekonstruálás (304. oldal) a *reconstruction*, angol kifejezés b. értelemben = az USA elszakadt déli államainak az Egyesült Államok szervezetébe való visszafogadása a polgárháború után. (Angol-Magyar nagyszótár)

XV. Tanulmány

1) (309. oldal) Egy közmondás: „Becsületesnek lenni a legjobb üzlet” (Angol-Magyar Szótár)